

Modernləşən, güdrətlənən Azərbaycan Ordusu

...Ön xətdəki səngərlərdən bir qədər aralıda, atəş mövqeyindən görünməyən ərazidə yerləşən hərbi hissədəyik. Qarabağ müharibəsində şəxsi heyətinin göstərdiyi böyük şücaətə görə adını hərbi tariximizin şanlı səhifəsinə yazdıran bu hərbi hissənin döyüş yolu təlatümlü olsa da, haqqında fəxrlə danışa biləcəyimiz tarixi və qəhrəmanları var.

Bunu hərbi hissəyə daxil olarkən ilk baxışdan hiss etmək də mümkündür. Çünki burada bir vaxtlar xidmət etmiş, həmçinin Milli Qəhrəman adı və "Azərbaycan Bayrağı Ordeni" ilə təltif edilmiş igidlərin büstü var. Bu cəsur döyüşçülərin xatirələri daim ehtiramla yad edilir, hərbi hissənin qəhrəmanlıq tarixindən qürurla danışılır..

Qəhrəmanları ilə öyünən hərbi hissə

Qarlı dağlardan endiyimizi bildikləri üçün bizi öncə bir qədər isinmək üçün qərgahə dəvət etdilər. Elə hərbi hissə ilə ilk tanışlığa da buradan başladığımız. Qərgah binasında Ali Baş Komandan İlham Əliyevin ordu quruculuğuna diqqət və qayğısını, hərbiçilərlə görüşlərini əks etdirən fotostendlər, müxtəlif hərbi kitablar və hərbi hissəyə təqdim edilən

hədiyyələrdən ibarət guşə yaradılıb.

Hərbi hissə komandiri ilə görüşüb söhbətləşirik. Öncə hərbi hissənin yaranma tarixindən, müharibə zamanı keçirdiyi döyüş yolundan sözü açan komandir deyir ki, hərbi hissə 1993-cü ildən cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində döyüş tapşırıqlarını yerinə yetirib. Azərbaycan torpaqlarının müdafiəsi uğrunda gedən döyüşlər zamanı 5 zabiti, 2 giziri və 60 əsgəri şəhid olub.

Ardı 2-ci səh.

*İslahatlar real
nəticələr verir:*

mətbəxdən yataqxanayaqədər, döyüş səngərindən hərbi hissəyə qədər bütün məkanlar müasirləşib, təminat yüksək səviyyədə təchiz edilib, qələbə əzmkarlığı artıb

Əvvəli 1-ci sah.

İki zabitanın Milli Qəhrəman, bir zabitanın "Azərbaycan Bayrağı Ordeni" ilə təltif edilməsi hərbi hissənin şanlı döyüş yolu keçdiyini bir daha təsdiqləyir.

Son illər Azərbaycanın hərbi büdcəsinin artması ilə əlaqədar Silahlı Qüvvələrin silah-sursat və hərbi texnika ilə təchizatında əsaslı dəyişikliklərin baş verdiyini söyləyən komandirin sözlərinə görə, düşmənlə üz-üzə dayanan hərbi hissələrimiz ən müasir atıcı silahlarla, hərbi texnika və istehkam qurğuları ilə təmin olunublar: "Bütün bunlar əlbəttə ki, Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin orduya göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsidir. Həm Ali Baş Komandanın, həm müdafiə naziri Zakir Həsənovun Azərbaycanın keşiyində dayanan əsgər və zabitaların müttəmədi olaraq görüşmələri, onların qayğısı ilə maraqlanmaları hərbi hissələrimizdə döyüş, vətənpərvərlik ruhunu daha da artırır. İndi nəinki arxa cəbhədə, hətta düşmənlə üz-üzə təmas xəttində yerləşən hərbi hissələrdə özünü göstərən hərbi quruculuq prosesi yalnız böyük qürur və sevinc hissi doğurur. Elə bunun səbəbidir ki, bu gün Azərbaycan Ordusu dünyanın ən güclü 50 ordusu sırasındadır. İnkişaf etmiş sənaye nəticəsində müasir silahlar artıq ölkəmizdə istehsal olunur, hətta xaricə də satılır. İyunun 26-da Azərbaycan Ordusunun 100 illik yubileyi münasibətilə keçirilən hərbi paradə dünya bir daha ölkəmizin qüdrətini şahidi oldu. İşğalçı Ermənistan isə bundan qorxuya düşdü.

Bununla yanaşı, hər il dövlət büdcəsindən müdafiə və təhlükəsizlik xərclərinə ayrılan vəsait artırılır. Məsələn, bu il hərbi sahəyə ötən ildəkindən 4,6 faiz artıq vəsait ayrılıb. Təbii ki, torpaqları işğal altında olan bir ölkə üçün bu sahəyə daha artıq vəsaitin ayrılması başadüşüldür. Əminliklə deyirəm ki, bütün bunlardan güc alan Azərbaycan hərbi vətənpərvərliyi, milli ruhu ən yüksək səviyyədə nümayiş etdirir".

Qar "skuter"ləri, əsgər məktubları

Komandirle söhbətləşdikdən sonra bayıra çıxıb hərbi hissə ilə ümumi tanışlığa başladım. Gözü-müzə ilk toxunan qar "skuter"ləri (qar maşını) oldu, öz də tap-təzə. Hələ sellofani açılmamış skuterlər hərbi hissəyə yenidən gətirilib. Hərbi hissələrimizin ixtiyarına verilən bu qar maşınları yüksək dağlıq ərazilərdə rahat hərəkət etmək üçündür. Müdafiə Nazirliyi tərəfindən bütün yüksəkliklərdə yerləşən hərbi hissələr bu "skuter"lərlə təmin edilib.

Şəxsi həyatın böyük bir hissəsi döyüş növbəsindədir. Qalan əsgərlər isə Gəncə Qarnizonu Zabıtlar Evinin "Vətən Uğrunda" Şeyxar Təşviqat Dəstəsinin vətənpərvərlik mövzusunda hazırladığı videoçarxları izləyir, əsgərlərə yazılan məktubları oxuyurlar.

İçəri daxil olub ümumi vəziyyətlə tanış oluruq. Çox maraqlı mənzərə ilə rastlaşırıq: əsgərlər tam sərbəst şəkildə hərəkət edir, məktub yazır, filimə baxırlar. Məktublardan asanlıqla məktəb şagirdləri tərəfindən yazılır. Hərbi qulluqlar da həmin məktublara cavab hazırlayırlar.

Yeddi aydır burada hərbi xidmət keçən əsgər Onur Seyidov ailəsinə məktub yazır. Deyir ki, xidmətə başladığı gündən telefon əlaqəsi saxlasa da, çox sözü çatdırıram. Amma məktub vasitəsi ilə demək istediklərinin hamısını yazır. Ona görə də bu fürsəti qaçırmıq istəmir.

Əvvəli qəzetin 31 yanvar tarixli sayında

Modernləşən, qüdrətlənən Azərbaycan Ordusu

İslahatlar real nəticələr verir: mətbəxdən yataqxanayadək, döyüş səngərindən hərbi hissəyə qədər bütün məkanlar müasirləşib, təminat yüksək səviyyədə təchiz edilib, qələbə əzmkarlığı artıb

Əsgər İlkin Aslanov da ailə üzvləri üçün darıxıb. Deyir ki, ön xətdə xidmət etdikləri üçün telefonla çox ünsiyyət qurmaq təhlükəlidir. Düşmənin hiyləgərdir, hər an rabitəni izləyir və buna görə də məktublaşmaq ən doğru yoldur. Şeyxar Təşviqat Dəstəsinin təşkil etdiyi bu xoşməramlı aksiyalar bütün əsgərlər kimi onu da sevindirir: "Onlar məktublarımızı ailəmizə çatdırırlar və bizə cavab gətirirlər. Hətta yazdığımız məktublarnı kim tərəfindən oxunduğunu da videolentə alırlar və biz burda böyük ekranda həmin duyğulu anlara tamaşa edirik. Kövrəklənirəm, göz yaşını saxlaya bilməyənəm. Təsəvvür edin ki, ailə üzvlərin bir masa arxasında əyləşib. Ya atan, ya da anan yazdığı məktubu ucadan oxuyur və getdikcə səsi kövrəkləşir, özünü saxlaya bilmir, məktubu bağrına basıb ağlamağa başlayır. Əlbəttə ki, bunlar sevinc göz yaşlarıdır. Bu mənzərəyə soyuqanlı tamaşa etmək də mümkünsüzdür".

Əsgərlər deyirlər ki, Şeyxar Təşviqat Dəstəsinin bu xeyirxah missiyası ön xətdə xidmət edən hərbi qulluqçuların ruh yüksəkliyini, döyüş əzmini daha da artırır. Hər əsgərin ailəsindən, ailəsinin də övladından müttəmədi olaraq xəbər alması tərəflər üçün böyük stimuldur. Ona görə də Vətənə borclarını seve-sevə yerinə yetirirlər.

Burada həmçinin ideoloji otaq, idman zalı, tibb məntəqəsi, hamam kompleksi mövcuddur. İdeoloji otaqda dövlət rəmzləri, faciələrimizi əks etdirən plakatlar, hərbi hissənin döyüş yolu, Milli

...Bu gün naharda hərbiçilər üçün 2 cür yemək bişirilib. Quru yeməklərdən qarabaşaq qovrulmuş ətlə, sulu yeməklərdən isə küftə hazırlanıb. Bununla yanaşı nahar qida rasionunda çuğundur salatı, soyulmuş soğan və sarımsaq, bir nəfər üçün nəzərdə tutulmuş şirə və alma nəzərdə tutulub.

Əsgərlər həftə ərzində səhər, nahar və şam yeməklərində təxminən 26-28 çeşiddə qida qəbul edirlər. Yağ, pendir, cəm və şirin çay istisnasız olaraq günün istənilən vaxtında qəbul edilən qidalar sırasındadır.

Səhərlər düyü, vermişel siyığı, yumurta, südlü düyü, südlü vermişel, çəkilmiş mal eti ilə qarabaşaq verilir.

Nahar və şam yeməkləri də 2 çeşiddə olur. Yəni naharda həm sulu, həm də quru yeməklər verilir. Belə ki, həftənin müxtəlif günlərində şorbələrdən noxud, göy noxud, mercü, düyü və tərəvəz şorbələri, borş, küftə bişirilir. Bu sulu yeməklərlə bərabər naharda üzərində ətlə qarabaşaq, qovrulmuş makaron, düyü, vermişel də olur.

Şam yeməyində isə sulu yeməklə yanaşı kartof püresi ilə balıq konservi, qızarmış balıq, ətlə qarabaşaq, bulğur və s. yeməklər verilir. Mövsümə uyğun salatlardan şirələr, soyulmuş-doğranmış soğan və sarımsaq da qida rasionuna daxildir.

qəhrəmanlar haqqında məlumatlar mövcuddur. Əsgərlərə müxtəlif mövzularda dərslər də keçilir.

Zəngin qida rasionu, gündə 2 dəfə ot yeməyi

Nahara az qalır, yeməxanada hazırlıq işləri görülür. Bir azdan döyüş tapşırığını yerinə yetirən bölmələrin əsgərləri növbəli sistemlə nahara gələcəklər. Bu səbəbdən də əvvəlcədən içəri daxil olub hərbiçilərin qida rasionu ilə maraqlanıyıq.

Ərazi ucaq dağlıq yer olduğu üçün burada mülki işçilər çalışmır. Yeməkləri hərbiçilər hazırlayırlar. Aşpazlar növbəli sistemlə yemək bişirir. Anbarda isə lazımı qədar ərzaq var. Hər bir qablaşdırılmış məhsulun üzərində "satışı qadağandır", "Əsgər payı" yazılıb.

Yeməxana rəisi, gizir Rövşən Osmanov deyir ki, bu gün naharda hərbiçilər üçün 2 cür yemək bişirilib. Quru yeməklərdən qarabaşaq qovrulmuş ətlə, sulu yeməklərdən isə küftə hazırlanıb. Bununla yanaşı nahar qida rasionunda çuğundur salatı, soyulmuş soğan və sarımsaq, bir nəfər üçün nəzərdə tutulmuş şirə və alma nəzərdə tutulub.

Şəxsi həyatın həftəlik qida rasionu çox zəngindir. Əsgərlər həftə ərzində səhər, nahar və

şam yeməklərində təxminən 26-28 çeşiddə qida qəbul edirlər. Yağ, pendir, cəm və şirin çay istisnasız olaraq günün istənilən vaxtında qəbul edilən qidalar sırasındadır. Bununla yanaşı həftənin ayrı-ayrı günlərində səhərlər düyü, vermişel siyığı, yumurta, südlü düyü, südlü vermişel, çəkilmiş mal eti ilə qarabaşaq verilir.

Nahar və şam yeməkləri də 2 çeşiddə olur. Yəni naharda həm sulu, həm də quru yeməklər verilir. Belə ki, həftənin müxtəlif günlərində sulu yeməklərdən noxud, göy noxud şorbəsi, mercü şorbəsi, borş, küftə, düyü və tərəvəz şorbəsi bişirilir. Bu sulu yeməklərlə bərabər naharda üzərində ətlə qarabaşaq, qovrulmuş makaron, düyü, vermişel də olur. Şam yeməyində isə sulu yeməklə yanaşı kartof püresi ilə balıq konservi, qızarmış balıq, ətlə qarabaşaq, bulğur və s. yeməklər verilir. Mövsümə uyğun salatlardan şirələr, soyulmuş-doğranmış soğan və sarımsaq da qida rasionuna daxildir.

Naharın bitirən bir neçə əsgərle söhbət edirik. Əsgər Xeymət Osmanov deyir ki, hərbi xidmətə başlayan hər bir gənc ilk aylarda müəyyən çətinlik çəksə də, bir qədər sonra hər şey qaydasına düşür. Əvvəllər gənclərin öyrəşmə bilmədikləri təkcə yeməxanada bişirilən xörəklər olmur, əsgərlikdə dövrümüzdə belə deyil: "Hərbiyə gələndə orduvida aparılan islahatlar barədə məlumatım olsa da, bəzi şeylərdən xəbərim yox idi. Fikirləşirdim ki, əsgərlikdə yeganə problemim yeməklə bağlı olacaqdı. Çünki 18 il ev yeməyi yeyən bir insan bircə bira başqa mühitə düşdükdə çətinlik çəkir axı..."

Dadlı-tamlı əsgər yeməyi

Artıq vaxtdır. Masaların üzərində çörəklər, salatlardan şirələr və yemək qazanları düzülüb. Burada

Ancaq tam əksinə oldu. Burada bişirilən yeməklərlə evdə yediyimiz xörəklər arasında fərq yoxdur. Yüksək səviyyədə xidmət var, yeməklərin keyfiyyətinə də söz ola bilməz. Həftə ərzində bir neçə çeşiddə yeməklər hazırlanıb".

Əsgər Vüsal Nəcəfəliyev cəmi 7 aydır xidmətdədir. Ön xətdə xidmət etməsi ilə fəxr edir. Hərbi xidmətə gələndən öncə dostlarından Azərbaycan Ordusunun bugünkü durumu ilə bağlı xeyli məlumat alıb. Ona görə də hərbi hissəyə gələndə heç nədən qorxmuş olmayıb: "Cəmi 7 aydır hərbi forma geyinməyimi baxmayaraq, mən Azərbaycan Ordusunun qüdrətini görürəm. Bu gün Azərbaycan əsgəri özünü mübariz əsgər kimi hiss edir. Səbəbi də bilirsiniz nədir? Hər cür təminat. Zabıtla əsgərin geyimində (rütbələrdən başqa), yeməyində heç bir fərq yox. Hər kəs burada Vətən üçün xidmət edir. Burada bizə elə yeməklər verilir ki, bəlkə kimlərsə heç onu mülki həyatda yeməyib. Ona görə də bizim tək borcumuz ana torpağı qorumaqdır. Biz bunu canla-başla yerinə yetiririk".

Hər bir əsgərinin qayğısına qalan dövlət

Bütün bunlar orduya dövlət qayğısının gündən-günə artdığını göstərir. Hər bir əsgərinin qayğısına qalan, onun döyüş ruhunu yüksəldən, maddi-texniki bazasını gündən-günə yaxşılaşdıran dövlət bütün imkanlarını bu istiqamətdə səfərbər edib.

Zabit Seymur Məmmədov deyir ki, ucaq bir ərazidə yaradılmış bu şərait şəxsi həyatın yüksək mədəni-psixoloji ovqatda köklənməsinə, döyüş və mübarizə əzminə müsbət təsir göstərir. Hərbi hissədə nümünəvi hərbi xidmətin əsas göstəricilərindən biri də zübhəsiz ki, əsgər və zabitaların vəzifə borclarına layiqincə yanaşmalarıdır. Məhz bu baxımdan hərbi hissədə münasibətlər sırf hərbi qanunvericilik, daxili nizamnamə üzərində qurulur. Son illər Azərbaycanın ordu quruculuğunda həyata keçirilən islahatlar əsgərlərin məişətində də öz sözünü deyir. Hazırda Vətənin keşiyində dayanan hərbiçilərimiz üçün hərbi bölmələrdə ən müasir səviyyədə sosial-məişət şəraiti yaradılıb.

Cəbhə xəttində yerləşən "N" hərbi hissəsinin müasir şəraiti bizdə xoş ovqat yaradıb. Burada xidmət edən əsgərlərin gülər üzüləri, yüksək əhvali-ruhiyyəsi deməyə əsas verir ki, hər kəs yaradılan şəraitdən məmnundur və belə mühitədə xidmət etməkdən qürur duyur. Belə ürəkəcan şərait əsgər valideynlərinə də razı salır.

Bu gün əsgər valideynləri hərbi xidmətə olan övladlarının qidalanması və məişəti barədə heç bir narahatlıq yaşamırlar. Çünki şahidi olurlar ki, bütün hərbi hissə və bölmələrimizdə şəxsi həyatın sosial-məişət şəraiti, əşya-ərzaq təminatı yüksək səviyyədədir. Bunların da hamısı Ali Baş Komandan İlham Əliyevin orduya, hərbi qulluqçulara diqqət və qayğısının parlaq təcəssümüdür. Orduya çağırılan hər bir gənc də bu qayğıdan ilhamlanıb öz vəzifəsini şərəflə yerinə yetirir.

Bu da əlbəttə, hər kəsə əminlik yaradır ki, Azərbaycan Ordusu istənilən döyüş tapşırığını yerinə yetirməyə qadirdir və bayrağımızı Şuşada, Xankəndidə dalğalandırmaq üçün Ali Baş Komandanın "hücum" əmrini gözləyir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

